

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 72

6085 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Madde Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/470)

T.C

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D.

18/101/191/01867

28.3.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«6085 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Madde Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazete'de yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut ÖZAL

Başbakan

6085 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ VE BU KANUNA BAZI MADDELER EKLENMESİ HAKKINDAKİ KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME TASARISININ GENEL GEREKÇESİ

Bürokrasinin azaltılması maksadıyla 6085 sayılı Kanunda bazı değişikliklerin yapılması ve bu Kanuna bazı yeni hükümlerin eklenmesi gerekmiştir.

Ehliyetname vize müddetleri 3 yıldan 5 yıla çıkarılarak vatandaşların 3 yerine 5 yılda bir ve bizzat kendileri tarafından vize muamelelerini yaptırmaları mü kellefiyeti getirilmiş, yabancı memleketlerden ehliyetname alanların tebdil muameleleri basitleştirilmiştir. İspatı zor olduğu için uygulama imkânı kısıtlı bulunan uyuşturucu madde kullananlar ve alkol kullanmayı itiyat haline getirenlerin bu durumlarının tespiti ile ilgili tahkikat mecburiyeti kaldırılmış, ayrıca 18 yaşını doldurmuş olanlardan ehliyetname verilirken alınan parmak izi mecburiyetinden sarfınazar edilmiştir.

Sağlık durumlarında sonradan şoför veya sürücülüğe engel bedeni bir değişikliğin ortaya çıktığı trafik zabıtasınca tespit edilen şahısların, Vilayet Trafik Komisyonunun kararı aranmaksızın muayeneye tabi tutulmaları imkânı getirilerek bu muameleler çabuklaştırılmış, şoför adaylarından imtihan öncesi aranan vesikaların büyük bir çoğunluğundan vazgeçilerek imtihana girme muameleleri asgariye indirilmiştir. Ayrıca, tek tabipli göz muayenesine tabi olma esası getirilerek tam teşekküllü devlet hastanesinden rapor alma mecburiyeti de kaldırılmıştır.

6085 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ
VE BU KANUNA İKİ MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME TA-
SARISININ MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 25 inci maddede yapılan değişiklikle,

a) Ehliyetname vize müddetleri 3 yıldan 5 yıla çıkılarak vatandaşlara, daha uzun müddetler için vize yap-
tırma imkânı tanınmıştır.

b) Vizenin bizzat ehliyetname sahipleri tarafından yapılması mecburiyeti getirilerek ehliyet kullananla-
rın ehliyetname veren makam tarafından kontrolü sağlanmış olmaktadır.

c) Yabancı memleketlerde şoför ehliyetnamesi almış Türk tabiiyetindeki şahısların ehliyetnamelerinin
tebdil muameleleriyle ilgili bütün formaliteler kaldırılmıştır.

Madde 2. — 26 ncı maddede yapılan değişiklikle,

a) Uyuşturucu madde kullanmadığının veya alkolü içkileri kullanmayı itiyat derecesine vardırmanın ol-
duğunun tespit edilmesi hakkındaki tahkikat mecburiyeti kaldırılarak, zaten uygulama imkânı çok zor olan
bu hüküm maddeden çıkarılmıştır.

b) 18 yaşını doldurmuş olanların ehliyetnameleri verilirken alınan parmak izi mecburiyeti kaldırılarak
muamelelerin uzaması önlenmeye çalışılmıştır.

Madde 3. — 28 inci maddede yapılan değişiklikle.

Sağlık durumlarında sonradan şoför veya sürücülüğe engel bedeni bir değişiklik ortaya çıkan şahısların
trafik zabıtasınca görülmesi veya tespiti halinde, bunların Vilayet Trafik Komisyonunun kararı aranmaksı-
zın muayeneye tabi tutulmaları imkânı getirilerek muamelelerde çabukluk sağlanmıştır.

Madde 4. — 6085 sayılı Kanuna eklenen bir ek madde ile,

a) Şoför adaylarından imtihan öncesi istenen belgelerden nüfus hüviyet cüzdanı sureti, ikametgâh ilmü-
haberi, savcılık tahkikatı ve heyet raporu ibrazı mecburiyeti kaldırılmıştır.

Diğer bir ek madde ile de,

b) Şoför ehliyetnamesi almak isteyenlerin, tam teşekküllü devlet hastanesinden almaları gereken ra-
por yerine, Mülki İdare Amiri tarafından görevlendirilmiş tek tabip tarafından yapılacak göz muayeneleri
kâfi görülmüştür.

İçişleri Komisyonu Raporu

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/470

Karar No. : 15

5.6.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6085 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Madde Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ilgili Bakanlık Temsilcilerinin de katılımıyla Komisyonumuzun 31.5.1984 günlü 16 ncı birleşiminde incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddeleri ayrı ayrı tartışılmış, maddelere ilişkin kabul, ilave ve değişiklikler aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

196 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci Maddesiyle değiştirilen 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun değişik 25 inci maddesinin 5 inci fıkrasında yer alan «Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin» deyimini kararnamenin kanunlaşacak olması nedeniyle «Bu Kanunun» şeklinde düzeltilerek aynen benimsenmiştir.

Kararnamenin 2 nci maddesiyle değiştirilen 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesinin 2 nci fıkrasındaki «(a) ve (b) fıkralarında» ibareleri «(a) ve (b) bentlerinde» şeklinde düzeltilerek aynen kabul edilmiştir.

Kararnamenin 3 üncü ve 4 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

Anayasanın 91 inci maddesinin 4 üncü fıkrası «Kanun Hükmünde Kararnamenin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında, yetkinin son bulunduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir» hükmünü getirmiştir.

196 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 2.2.1984 Tarihli ve 2977 sayılı İdarî Usul ve İşlemlerin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanununa dayanılarak çıkarılmış olup, bu Kanunun yetki süresi halen devam etmektedir. Anayasanın söz konusu hükmüne uygun olarak Yetki Kanununun süre bitimine kadar 11.5.1953 tarihli 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanunu için Bakanlar Kurulunu Kanun Hükmünde Kararname çıkarabilmesini uygun gören Komisyonumuz Kararnameye bu doğrultuda bir Geçici Madde eklemiştir.

Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde geçen «Bu Kanun Hükmünde Kararname» ibareleri «Bu Kanun» şeklinde değiştirilmek suretiyle aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurula sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Necat Tunçsiper</i>	<i>Nihat Akpak</i>	<i>İsmail Ügdül</i>
Balıkesir	Sakarya	Edirne
Üye	Üye	Üye
<i>Mein Üstünel</i>	<i>Ahmet Ata Aksu</i>	<i>Namık Kemal Şentürk</i>
Adana	Gaziantep	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ziya Ercan</i>	<i>Salim Erel</i>	<i>Süleyman Çelebi</i>
Konya	Konya	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Umur Akarca</i>	<i>Arif Toprak</i>	<i>Mehmet Kara</i>
Muğla	Niğde	Trabzon
	Üye	
	<i>Osman Doğan</i>	
	Urfa	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

6085 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Madde Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname

6085 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Madde Eklenmesi; 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 21.3.1984 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun değişik 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 25. — Verildikleri tarihten itibaren traktör, amatör, profesyonel ve ağır vasıta ehliyetnameleri 5 yıl müddetle yurdun her yerinde muteberdir.

Müddet sonunda ehliyetname sahibinin sağlık durumunda bir değişiklik olmadığı takdirde aynı müddetle muteber olmak üzere ehliyetname göz raporu aranmaksızın vize edilir.

Vize işlemleri, ehliyetname sahibinin bizzat kendisi tarafından yaptırılır. Görevlilerce sağlık durumunda bir değişiklik olduğunun anlaşılması halinde, bu değişiklik ile ilgili olarak ehliyetname sahibi 28 inci madde belirtilen esaslara uygun olarak muayeneye tabi tutulur.

Müddeti dolmuş ehliyetnamelerle taşıt veya lastik tekerlekli traktör kullanmak veya kullandırmak yasaktır.

Yabancı bir memleketten şoför ehliyetnamesi almış Türk tabiyetindeki şahısların bu ehliyetnameleri, memlekete dönüşlerinde ait olduğu sınıf ehliyetnamesi ile Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesiyle 6085 sayılı Kanuna eklenen Ek 1 inci maddenin (a) fıkrasında belirtilen şartları yerine getirmek suretiyle imtihansız olarak değiştirilir.

Değiştirme işlemleri sırasında yabancı ehliyetnamenin tasdikli tercümesinin ibrazı zorunludur.»

MADDE 2. — 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 26. — Şoför veya sürücü ehliyetnamesi almak için;

a) Bisiklet kullananların 11, amatör, traktör ehliyetnamesi alacakların 18, profesyonel ve ağır vasıta ehliyeti alacakların 19 yaşında olmaları, azamî yüklü ağırlığı 14.5 tonu geçen kamyon veya istiaab haddi 36 yolcuyla geçen otobüs veya römorklu ağır taşıtları kullanabilmek için en az beş yıllık ağır vasıta ehliyetnamesine sahip olmaları,

b) Sürücü ve traktör ehliyetnamesi alacakların okur yazar, şoför ehliyetnamesi alacakların ilkökul mezunu olmaları,

c) Evvelce verilmiş bir ehliyetnamenin daimi olarak geri alınmamış olması, eğer geçici olarak geri alınmış ise müddetinin dolmuş bulunması,

d) Yapılacak nazari ve ameli imtihanların başarılmaması,

e) Sağlık ve teknik muayenesinde şoför veya sürücülüğe mani bir hali bulunmadığının anlaşılması,

f) Ehliyetname alacakların Türk Ceza Kanununun 448 - 450 inci maddelerinde yazılı suçlardan mahkûm edilmemiş olmaları ve 403, 404, 414 - 418, 429 - 436, 491 - 495 - 503, 508 - 510 uncu maddelerinde yazılı suçlardan bir veya birkaçı ile mükerrer olarak mahkûm edilmemiş olmaları şarttır.

Askerî ehliyetnameyi haiz askerî şoförlerden muayene ve imtihan komisyonlarınca yapılacak imtihanı müteakip kazananların askerî şoför ehliyetnameleri yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı şartlar aranmaksızın vize edilir. Vize edilen bu ehliyetnameler trafik ehliyetnamesi vasfını hiaz olup şahsın askerliği müddetince münhasıran askerî taşıtları için muteber sayılır.

Bu vizeler harca tabi değildir.»

MADDE 3. — 6085 sayılı Kanununun 28 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 28. — Sağlık durumlarında sonradan şoför veya sürücülüğe engel bir bedeni değişikliğin trafik zabıtasınca görülmesi veya tespiti halinde, 25 inci maddedeki vize süresi dikkate alınmaksızın ehliyetname sahibinin sağlık kuruluşlarında muayenesi istenebilir. Bu muayeneler, Karayolları Trafik Tüzüğündeki sağlık

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

6085 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Madde Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun değişik 25 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 25. — Verildikleri tarihten itibaren traktör, amatör, profesyonel ve ağır vasıta ehliyetnameleri 5 yıl müddetle yurdun her yerinde muteberdir.

Müddet sonunda ehliyetname sahibinin sağlık durumunda bir değişiklik olmadığı takdirde aynı müddetle muteber olmak üzere ehliyetname göz raporu aranmaksızın vize edilir.

Vize işlemleri, ehliyetname sahibinin bizzat kendisi tarafından yaptırılır. Görevlilerce sağlık durumunda bir değişiklik olduğunun anlaşılması halinde, bu değişiklik ile ilgili olarak ehliyetname sahibi 28 inci maddede belirtilen esaslara uygun olarak muayeneye tabi tutulur.

Müddeti dolmuş ehliyetnamelerle taşıt veya lastik tekerlekli traktör kullanmak veya kullandırmak yasaktır.

Yabancı bir memleketten şoför ehliyetnamesi almış Türk tabiyetindeki şahısların bu ehliyetnameleri, memlekete dönüşlerinde ait olduğu sınıf ehliyetnamesi ile, bu Kanunun 4 üncü maddesi ile 6085 sayılı Kanuna eklenen Ek 1 inci maddenin (a) fıkrasında belirtilen şartları yerine getirmek suretiyle imtihansız olarak değiştirilir.

Değiştirme işlemleri sırasında yabancı ehliyetnamenin tasdikli tercümesinin ibrazı zorunludur.»

MADDE 2. — 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 26. — Şoför veya sürücü ehliyetnamesi almak için;

a) Bisiklet kullananların 11, amatör, traktör ehliyetnamesi alacakların 18, profesyonel ve ağır vasıta ehliyeti alacakların 19 yaşında olmaları, azami yüklü ağırlığı 14,5 tonu geçen kamyon veya istiaab haddi 36 yolcuyu geçen otobüs veya römorklu ağır taşıtları kullanabilmek için en az beş yıllık ağır vasıta ehliyetnamesine sahip olmaları,

b) Sürücü veya traktör ehliyetnamesi alacakların okur yazar, şoför ehliyetnamesi alacakların ilkökul mezunu olmaları,

c) Evvelce verilmiş bir ehliyetnamenin daimi olarak geri alınmamış olması, eğer geçici olarak geri alınmış ise müddetinin dolmuş bulunması,

d) Yapılacak nazari ve ameli imtihanların başarılması,

e) Sağlık ve teknik muayenesinde şoför veya sürücülüğe mani bir hali bulunmadığının anlaşılması,

f) Ehliyetname alacakların Türk Ceza Kanununun 448 - 450 inci maddelerinde yazılı suçlardan mahkum edilmemiş olmaları ve 403, 404, 414, 418, 429, 436, 491, 493, 495, 503, 508, 510 uncu maddelerinde yazılı suçlardan bir veya birkaçı ile mükerrer olarak mahkum edilmemiş olmaları şarttır.

Askeri ehliyetnameyi haiz askerî şoförlerden muayene ve imtihan komisyonlarınca yapılacak imtihanı müteakip kazananların askerî şoför ehliyetnameleri yukarıdaki (a) ve (b) bentlerinde yazılı şartlar aranmaksızın vize edilir. Vize edilen bu ehliyetnameler trafik ehliyetnamesi vasfını haiz olup şahsın askerliği müddetince münhasıran askerî taşıtları için muteber sayılır.

Bu vizeler harca tabi değildir.»

MADDE 3. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir,

(Hükümetin Teklifi)

muayenesinde nazara alınacak esaslara dair (3) Sayılı Cetvelde belirtilen esaslara göre yapılır. Sağlık şartlarını kaybettiği Sağlık Kurulu Raporu ile belgelerindirilenlerin şoför ehliyetnameleri ilgili trafik kuruluşunca geri alınır. Bunlardan, kaybettiği sağlık şartlarını yeniden kazandıklarını Sağlık Kurulu Raporu ile belgelendirenlere şoför ehliyetnameleri geri verilir.»

MADDE 4. — 6085 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

«EK MADDE 1. —

a) Şoför ehliyetnamesi alacaklar, esasları İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenmiş bulunan «Müracaat Formu» nu yetkili memurun önünde bizzat el yazısıyla doldurmak suretiyle imzalarlar

Müracaat Formunun doldurulması sırasında, şoför adayları nüfus cüzdanının aslı ile tahsil belgesi veya Kamu Kuruluşlarında çalışanlar için bu Kuruluşlar tarafından verilmiş tahsil durumunu belirleyen tasdikli belgeyi yetkili memura göstermek zorundadırlar.

Müracaat Formundaki bilgiler, aksi ispat oluncaya kadar doğru sayılır.

b) İmtihan işlemleri yürütülen şoför adaylarının, bu Kanunun 26 ncı maddesinin (f) bendine göre suç işleyip işlemedikleri ilgili trafik Kuruluşunca C. Savcılığından araştırılır.»

«EK MADDE 2. — Şoför ehliyetnamesi almak isteyenler, sağlık yönünden, sadece göz muayenesine tabi tutulurlar.

Göz muayeneleri ilgili trafik kuruluşunda müracaat formunun doldurulduğu yer ve mahalde, Karayolları Trafik Tüzüğü'nün sağlık şartlarına ilişkin (3) Sayılı Cetvelin göz muayenesi ile ilgili esasları dikkate alınarak mahallin Mülki amiri tarafından görevlendirilmiş bulunan tek tabip tarafından yapılır.»

MADDE 5. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Cumhurbaşkanı
Kenan EVREN

Başbakan T. Özal	Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı İ. K. Erdem	Devlet Bakanı K. Oksay
Devlet Bakanı A. M. Yılmaz	Devlet Bakanı S. N. Türel	Devlet Bakanı A. Tenekeci
Devlet Bakanı İ. Özdağlar	Devlet Bakanı A. K. Alptemoçin	Adalet Bakanı M. N. Eldem
Millî Savunma Bakanı Z. Yavuztürk	İçişleri Bakanı A. Tanrıyar	Dışişleri Bakanı V. Halefoğlu
Maliye ve Gümrük Bakanı V. Arıkan	Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı M. V. Dinçerler	Bayındırlık ve İskân Bakanı İ. S. Giray
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı M. Aydın	Ulaştırma Bakanı V. Atasoy	Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı H. H. Doğan
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı M. Kalemli	Sanayi ve Ticaret Bakanı H. C. Aral	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı C. Büyükbaş
	Kültür ve Turizm Bakanı M. M. Taşçıoğlu	

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Kanun Hükümünde Kararnamenin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir,

GEÇİCİ MADDE 1. — 2.2.1984 tarihli ve 2977 sayılı İdari Usul ve İşlemlerin Yeniden Düzenlenmesi ile İlgili Yetki Kanunu ile Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükümünde Kararname çıkarma yetkisi, 11.5.1953 tarihli ve 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanunu için bu kanunla verilen süre bitimine kadar geçerlidir,

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

